

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

від 30.06.17 № 5054/0/20-17
на № _____ від _____

Буйвалівська сільська рада
Кролевецького району
Сумської області

вул. Центральна, 17, с. Буйвалове,
Кролевецький район, Сумська
область, 41353

*Пропозиції щодо удосконалення
проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Буйвалівської сільської ради Кролевецького району Сумської області «Про встановлення на території Буйвалівської сільської ради місцевих податків і зборів та надання пільг на 2018 рік» (далі – проект рішення) та документи, що надані до нього листом Буйвалівської сільської ради Кролевецького району Сумської області від 23.05.2017 № 02-18/223.

Проектом рішення на території Буйвалівської сільської ради передбачається встановити: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (пункт 1); транспортний податок (пункт 2); плату за землю (пункт 3); єдиний податок (пункт 4).

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної депутатської комісії Буйвалівської сільської ради з питань планування, бюджету, фінансів та управління комунальною власністю, державної регуляторної діяльності та аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Щодо проекту рішення в цілому

Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний

Державна регуляторна служба України

ВІХ №5054/0/20-17 від 30.06.2017

перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 Кодексу сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів. Їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному Кодексом.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 Кодексу встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші **обов'язкові елементи**, визначені статтею 7 Кодексу, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

У зв'язку з цим, пропонуємо у проекті рішення визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення (абзаци, пункти, частини, статті та розділи) Кодексу, якими вони встановлені.

Щодо податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (пункт 1)

Проектом рішення передбачається встановити ставки податку для об'єктів житлової та нежитлової нерухомості (залежно від типів об'єктів нерухомості), що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, у розмірі 1,0 відсоток розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування, окрім об'єктів нежитлової нерухомості, визначених у підпунктах «є», «ж» підпункту 1.1.2 підпункту 1.1 пункту 1 проєкту рішення.

Зокрема, вказаним підпунктом «є» для господарських (присадибних) будівель (допоміжних (нежитлових) приміщень, до яких належать сараї, хліви, гаражі, літні кухні, майстерні, вбиральні, погребі, навіси, котельні, бойлерні, трансформаторні підстанції тощо) передбачається встановити ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у розмірах 0,5 – для юридичних осіб та «0,0» – для фізичних осіб.

Тобто, передбачається звільнити фізичних осіб (в тому числі фізичних осіб-підприємців) від сплати податку на вказані об'єкти нерухомого майна.

Відповідно до вимог пункту 7.2 статті 7 Кодексу під час встановлення податку можуть передбачатися податкові пільги та порядок їх застосування.

Податкова пільга згідно з пунктом 30.1 статті 30 Кодексу – передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав, визначених пунктом 30.2 цієї статті (підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат).

Пунктом 30.9 цієї ж статті Кодексу встановлено, що податкова пільга надається шляхом: податкового вирахування (знижки), що зменшує базу

оподаткування до нарахування податку та збору; зменшення податкового зобов'язання після нарахування податку та збору; встановлення зниженої ставки податку та збору; звільнення від сплати податку та збору.

Податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства України про захист економічної конкуренції виключно Кодексу, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до Кодексу (пункт 30.5 статті 30 Кодексу).

При цьому, підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно Кодексом (пункт 7.4 статті 7 Кодексу).

Так, відповідно до підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Кодексу встановлено, що сільські ради встановлюють пільги з податку, який сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, громадських об'єднань, благодійних організацій, релігійних організацій України, статути (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями).

Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів *житлової та нежитлової нерухомості*, для фізичних осіб визначаються *виходячи з їх майнового стану та рівня доходів.*

Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів *нежитлової нерухомості*, встановлюються *залежно від майна, яке є об'єктом оподаткування.*

Отже, з метою дотримання вимог статей 7, 30 Кодексу пропонуємо положення вказаного підпункту «с» в частині встановлення ставки у розмірі «0,00» виключити з підпункту 1.1, та після його редакційного коригування з врахуванням вимог підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266, включити до підпункту 1.2, яким передбачено встановлення пільг із сплати податку на нерухоме майно, з обов'язковим визначенням порядку застосування запропонованої пільги.

Одночасно зазначаємо, що норми підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Кодексу, якими визначено повноваження органів місцевого самоврядування щодо встановлення ними пільг з податку, наведено у підпункті 1.2.2 підпункту 1.2 пункту 1 проекту рішення. Водночас дублювання цих положень у проекті рішення не узгоджується з вимогами Кодексу, у зв'язку з чим, пропонуємо виключити з проекту рішення положення вказаного підпункту 1.2.2 з одночасним його доповненням конкретними умовами (підставами) щодо надання пільг та порядком їх застосування, а також розміром наданих пільг.

Також звертаємо увагу, що не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або

звільняти їх від сплати таких податків та зборів (підпункт 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 Кодексу).

Щодо земельного податку (пункт 3)

Відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 Кодексу одиниця площі оподаткованої земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку з чим, пропонуємо у проекті рішення зазначити одиницю виміру оподаткованої площі земельної ділянки в залежності від її місцезнаходження.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ)

Наданий АРВ не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми» (у розрізі податків, що передбачається встановити проектом рішення) АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Водночас при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише словесним описом вимог Кодексу щодо встановлення податків та пільг. При цьому не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема має найбільший негативний вплив. Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

В свою чергу, цілями державного регулювання згідно з розділом II АРВ, зокрема, є створення (збільшення) надходжень до селищного бюджету за рахунок встановлення місцевих податків та направлення додаткових коштів на соціальний розвиток території, встановлення доцільних і обґрунтованих ставок податку з урахуванням рівня платоспроможності суб'єктів господарювання тощо.

Однак, жодного обґрунтування проектних розмірів ставок місцевих податків, а також алгоритму їх визначення в АРВ не наведено. До того ж, ставки для платників податків першої та другої груп запропоновано встановити в однаковому для всіх суб'єктів господарювання максимальному

розмірі. Водночас дохід у суб'єктів господарювання залежно від виду господарської діяльності різний. Тобто, ставки визначені без врахування виду господарської діяльності та рівня доходів суб'єктів господарювання, що не узгоджується з пунктом 293.2 статті 293 Кодексу та статтею 4 Кодексу в частині недотримання розробником такого принципу податкового законодавства України як соціальна справедливість – установа податків та зборів відповідно до платоспроможності платників податків в залежності від видів економічної діяльності (їх платоспроможності), а також не узгоджується з цілями державного регулювання, задекларованими в АРВ.

При визначенні альтернативних способів досягнення цілей у розділі III АРВ «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробником не наведено жодних витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, тобто, сплати податків та зборів за ставками, запропонованими проектом рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

У зв'язку з відсутністю всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акту, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також **не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектом рішення, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.**

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Отже, у зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів у розділі IV АРВ «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання, а саме, які організаційні заходи мають здійснити органи влади для впровадження цього акта, а також яким чином будуть діяти норми

проекту рішення та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

При заповненні Тестів малого підприємництва у розрізі кожного виду місцевого податку (далі – М-тест), доданих до розділів VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги», розробником не розраховано «прямі» витрати, що понесуть суб'єкти малого підприємництва безпосередньо із сплатою ними податків, що не узгоджується з вимогами Методики.

Крім того, у пунктах 1 М-Тестів не наведено опис результатів консультацій, що не дає можливість визначити вплив запропонованого регулювання на суб'єктів господарювання.

Додатково зазначаємо, що при наведені значень кількості суб'єктів господарювання у розрізі суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва, які підпадають під дію регулювання, доцільно навести посилання на джерело отримання цих даних.

Також при обґрунтуванні запропонованого строку дії регуляторного акта в АРВ задекларовано, що строк дії акту необмежений, що не узгоджується з вимогами Бюджетного та Податкового кодексів України, відповідно до яких здійснюється справляння місцевих податків та зборів до місцевих бюджетів (податкові платежі).

Підпунктом 12.3.4. пункту 12.3 статті 12 Кодексу встановлено, що рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передусь бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та зборів або змін (плановий період). В іншому разі норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Виходячи із норм пункту 5 статті 2 та частини першої статті 3 Бюджетного кодексу України **бюджетний період** для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією із складових якої є бюджети місцевого самоврядування), **становить один календарний рік, що починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.**

Таким чином, враховуючи норми Бюджетного та Податкового кодексів України, органи місцевого самоврядування **мають щорічно** переглядати розміри ставок **місцевих податків та зборів**, що справляються в установленому Кодексу порядку. **Відповідні ставки будуть діяти лише протягом року, на який прийняті.**

Таким чином, строк дії регуляторного акта становить один рік.

У розділі VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» не визначено такого обов'язкового показника результативності регуляторного акта як розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами,

пов'язаними з виконанням вимог акта, що не відповідає вимогам пункту 10 Методики.

Окрім обов'язкових показників результативності мають бути визначені додаткові показники результативності, які безпосередньо пов'язані із цілями регулювання та вирішенням існуючої проблеми (наводиться не менше ніж три кількісних показники у числовій та/або монетарній формі).

Для кожного показника результативності регуляторного акту визначається його прогнозне значення та одиниця виміру.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проект рішення Буйвалівської сільської ради Кролевецького району Сумської області «Про встановлення на території Буйвалівської сільської ради місцевих податків і зборів та надання пільг на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а аналіз регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даного регуляторного акта та відповідності його принципам державної регуляторної політики, визначеним статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому порядку.

Голова Державної
регуляторної служби України

К. М. Ляшкіна